Underlag för undersökningssamråd

avseende koncessionsansökan för linje

Ny 11 kV-ledning i Axvall,
Skara kommun, Västra Götalands län

2018-04-20

Projektorganisation:

Vattenfall Eldistribution AB
461 88 Trollhättan
www.vattenfalleldistribution.se

Telefonväxel:	08-739 50 00
Org.nr:	556417-0800
Projektledare:	Marcus Munther
Tillstånd och rättigheter:	Eva Olsson

Samrådsunderlag

Konsult:	Norconsult AB www.norconsult.se
Uppdragsledare:	David Reuterskiöld
Handläggare:	Helena Karlsson
Granskning:	Kurt Lundberg

Foton, illustrationer och kartor:	Vattenfall Eldistribution AB, Norconsult AB
Kartunderlag:	© Lantmäteriet, Länsvisa och nationella geodata © Länsstyrelsen

Sammanfattning

Vattenfall Eldistribution AB avser att söka om nätkoncession för en ny 11 kV ledning utanför Axvall i Skara kommun. Detta dokument utgör ett underlag för samråd för den planerade markförlagda ledningen.

Ledningen kommer att förläggas i mark hela sträckan, som är ca 2,3 km lång. Ledningen läggs i ett kabeldike eller schakt som grävs av en grävmaskin. Schaktet återfylls sedan till marknivå.

I lokaliseringsarbetet för sträckningen har två alternativ tagits fram. Efter utvärdering avseende bl.a. förutspådd miljöpåverkan och kabellängd har ett huvudalternativ valts. Huvudalternativet sträcker sig från Vallebygdens Energis planerade transformatorstation väster ut till Vattenfall Eldistributions gräns för nätkoncession för område. Marken i området för huvudalternativet består främst av jordbruksmark, odling för energiskog och gräsytor med sly eller träd. I huvudalternativets närhet finns ett fåtal bostadshus.

Huvudalternativet berör riksintresse enligt 3 kap. miljöbalken; naturvård, kulturmiljövård och friluftsliv samt riksintresse enligt 4 kap. miljöbalken; Natura2000-området Axevalla hed. Sträckningen för huvudalternativet berör även fornlämningar, biotopskyddade alléer och stenmurar, vattenskyddsområde samt landskapsbildskydd. Även områden från länsstyrelsens inventeringar berörs, ex. lövskogsinventering samt områden från Skara kommuns översiktsplan.

Sammantaget bedömer sökande att det planerade åtgärden **inte** innebär betydande miljöpåverkan.

INNEHÅLL

Sammanfattning 3
1 INLEDNING 5
1.1 Bakgrund och syfte 5
1.2 Vattenfall Eldistribution 6
2 TILLSTÅNDSPROCESSEN 6
2.1 Markåtkomst och annan lagstiftning 7
3 UTFORMNING OCH OMFATTNING 8
3.1 Markkabelförläggning 8
3.2 Lokalisering 8
3.3 Rasering av befintliga ställverk 10
3.4 Åtgärder för att undvika negativ miljöpåverkan 10
4 RÅDANDE FÖRHÅLLANDEN OCH FÖRUTSEDD MILJÖPÅVERKAN 11
4.1 Markanvändning, planer och naturresurser 11
4.2 Naturmiljö 19
4.3 Kulturmiljö 23
4.4 Friluftsliv 26
4.5 Landskapsbild 27
4.6 Boendemiljö 28
4.7 Vatten 29
4.8 Överensstämmelse med miljöbalken 30
5 SÖKANDES BEDÖMNING AVSEENDE BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN 32

BILAGOR:

1. Karta stråkalternativ
2. Karta naturvärden
3. Karta kulturvärden
4. Karta riksintressen

1 INLEDNING

Vattenfall Eldistribution AB (Sökanden) avser att ansöka om nätkoncession för linje (tillstånd) för ny 11 kV (nominell spänning) markförlagd ledning i Skara kommun, Västra Götalands län. Inom ramen för en tillståndsansökan ska ett undersökningssamråd genomföras enligt 6 kap. 23-25 § miljöbalken med syftet att utreda om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) samt samråda om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning.

Detta dokument utgör underlag för undersökningssamråd.

1.1 Bakgrund och syfte

Vallebygdens Energi planerar att anlägga en ny 40/10 kV transformatorstation nordost om tätorten Axvall i Skara kommun. Vattenfall Eldistribution har i nuläget 11 kV lokalnät i området vilket är anslutna till Vattenfall Eldistributions befintliga 40/10 kV transformatorstation, ca 3 km öster om Vallebygden Energis planerade station. Vattenfall Eldistribution vill istället ansluta till Vallebygdens Energis planerade station med ny 11 kV-ledning, se figur 1. När den nya anslutningen till Vallebygdens Energis station realiseras behöver Vattenfall Eldistributions station och den gemensamt ägda stationen inte förnyas utan kan raseras.

Detta samrådsunderlag omfattar anslutningen av en 11 kV-ledning mellan Vallebygdens Energis planerade station fram till gränsen mellan Vallebygdens Energis och Vattenfall Eldistributions områdeskoncessioner. Vattenfall Eldistribution avser att ansluta planerad ledning till lokalnätet i västlig riktning inom egen områdeskoncession varför linjekoncession för den delen inte krävs. Detta samrådsunderlag avser sträckan fram till Vattenfall Eldistributions koncessionsområde för lokalnät.

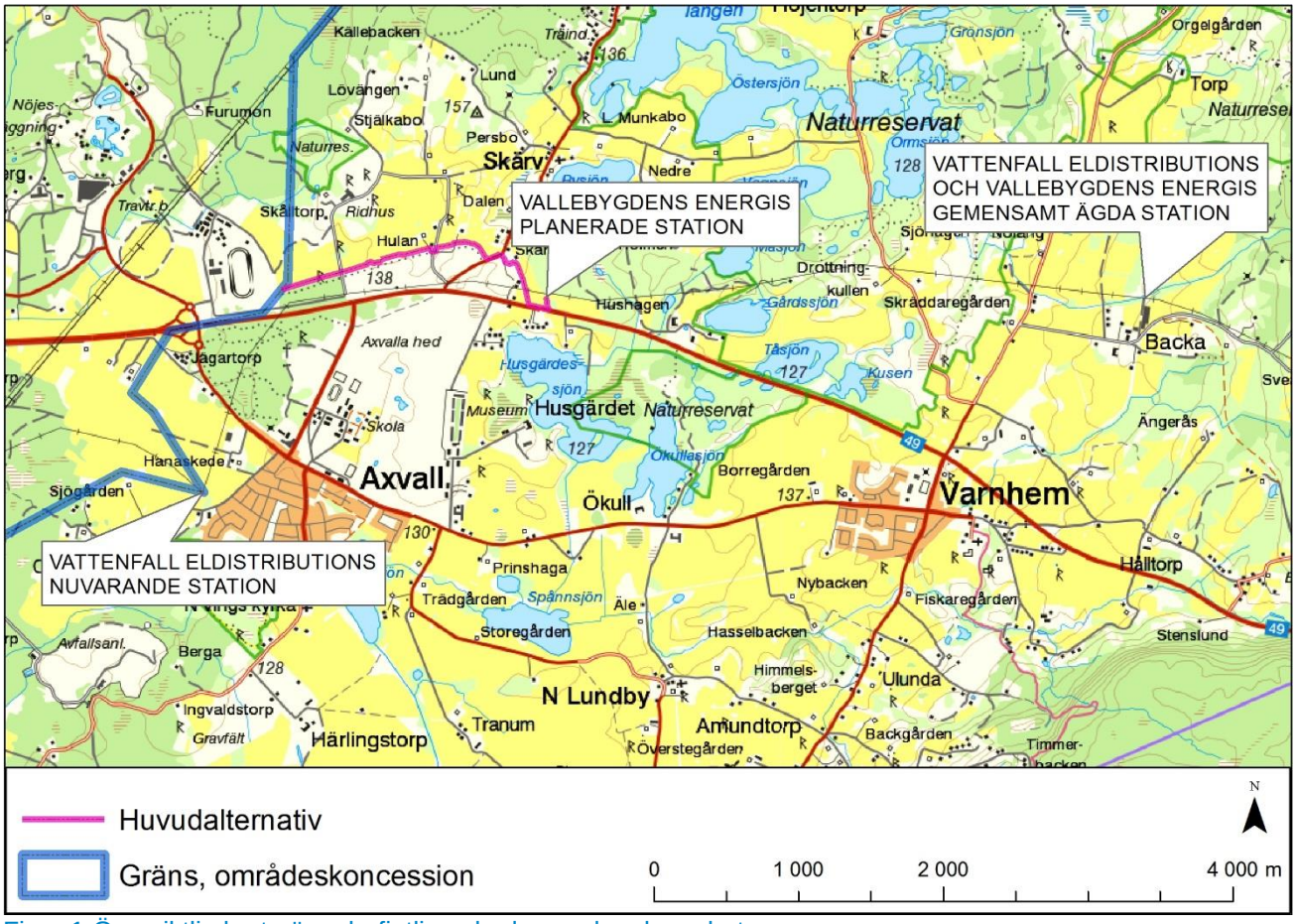

Figur 1 Översiktlig karta över befintlig och planerad verksamhet.

1.2 Vattenfall Eldistribution

Vattenfall Eldistribution AB bedriver elnätsverksamhet i Sverige och levererar el till 900.000 företag och privatpersoner. Företagets elnät är över 12 000 mil långt, vilket motsvarar cirka 3 varv runt jorden. Elnätet är indelat i lokalnät och regionnät och omfattar spänningsnivåerna 0,4-150 kV.

Företaget har cirka 730 anställda, i huvudsak i Solna, Luleå och Trollhättan. Vattenfall Eldistribution investerar årligen cirka 4 miljarder kronor i att bygga om elnätet för att det ska bli mer motståndskraftigt mot väder och vind, samt moderniserar genom att bygga in ny teknik för bättre övervakning och styrning av elnätet. Elnätet behöver också anpassas för att kunna ansluta en växande andel förnybara energikällor, elfordon och ny elintensiv industri.

Företaget arbetar aktivt för en hållbar samhällsutveckling genom att ligga i framkant gällande innovation och utveckling och sätta standarden för framtidens energilösningar.

2 TILLSTÅNDSPROCESSEN

För att bygga och använda elektriska starkströmsanläggningar i Sverige krävs enligt ellagen (1997:857) att nätägaren har ett särskilt tillstånd, en så kallad nätkoncession för linje. Ansökan om nätkoncession för linje prövas av Energimarknadsinspektionen och tillstånd beviljas vanligtvis tills vidare med möjlighet till omprövning efter 40 år.

Tillståndsprocessen inleds med en utredning om verksamhet kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller ej. Detta görs genom ett undersökningssamråd med länsstyrelse, kommun och enskilda som kan bli särskilt berörda. När samrådet är avslutat sammanställs inkomna yttranden i en samrådsredogörelse som utgör underlag för länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan.

I de fall länsstyrelsen beslutar att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska en specifik miljöbedömning genomföras enligt 6 kap. 20 § miljöbalken. Den specifika miljöbedömningen inleds med ett avgränsningssamråd med länsstyrelsen, kommun och enskilda som kan tänkas bli berörda samt övriga statliga myndigheter, organisationer och den allmänhet som kan antas bli berörd. Avgränsningssamrådets syfte är att utreda omfattningen av och detaljeringsgraden i den miljökonsekvensbeskrivning som skall tas fram för att utgöra beslutsunderlag.

Om länsstyrelsen beslutar att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver bestämmelserna i 6 kap. om specifik miljöbedömning inte tillämpas och istället ska en liten miljökonsekvensbeskrivning tas fram. En liten miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla de upplysningar som behövs för en bedömning av de väsentliga miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan förväntas ge.

Koncessionsansökan sänds till Energimarknadsinspektionen (nedan kallat Ei), som remitterar handlingarna till samtliga berörda instanser. Efter remisstiden beslutar Ei om koncession (dvs tillstånd) ska erhållas. Vid ett eventuellt överklagande prövar mark- och miljödomstolen frågan. Se figur 2 för flödesschema över processen.

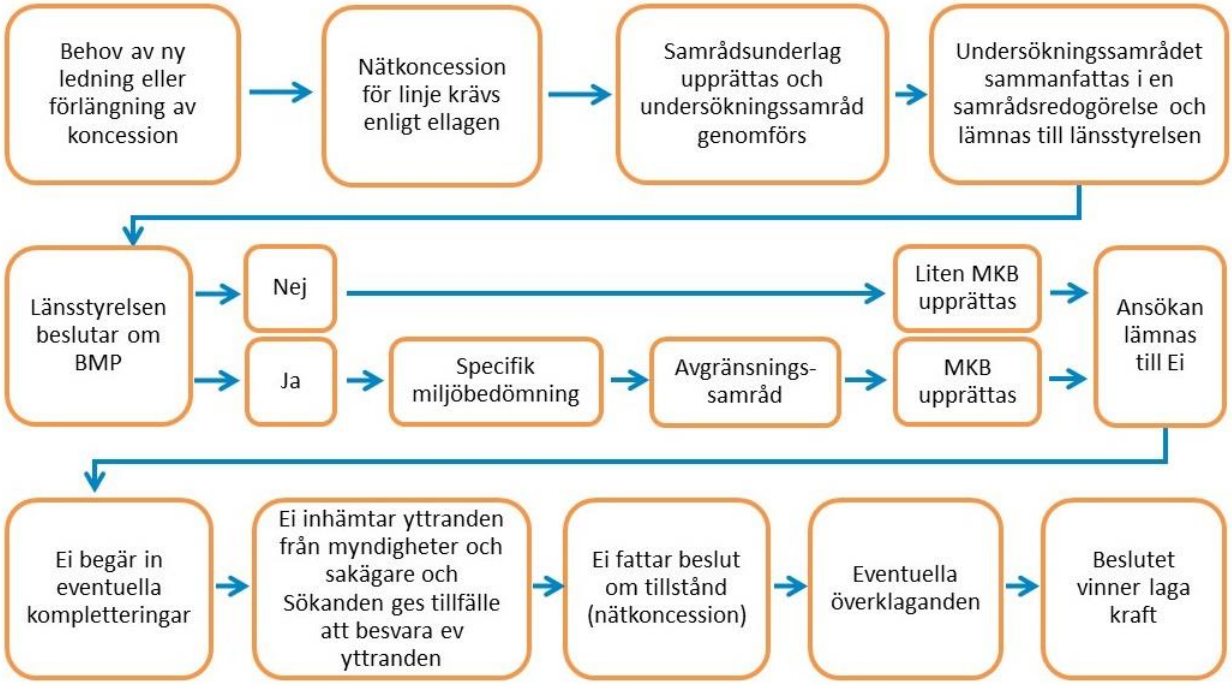

Figur 2 Flödesschema över tillståndsprocessen.

2.1 Markåtkomst och annan lagstiftning

Förutom koncession behöver ledningsägaren även säkra rätten till marken.

För fastighetsägaren innebär markupplåtelsen att marken förblir i fastighetsägarens ägo men att ersättning för intrånget erhållits i form av ett engångsbelopp när avtalet tecknades.

Utöver nätkoncession för linje enligt ellagen och de bestämmelser som berörs i 6 kap. miljöbalken kan tillstånd eller dispenser även krävas enligt andra kapitel i miljöbalken eller enligt annan lagstiftning. Även bestämmelserna i kulturmiljölagen beaktas.

3 UTFORMNING OCH OMFATTNING

3.1 Markkabelförläggning

Ledningen kommer att förläggas i mark hela sträckan. Ledningen kommer att bestå av ca 4 kabelförband där varje förband består av tre ledare av aluminium vars isolation består av plast (polyeten ”PEX”). Runt isolationen läggs ett lager koppartrådar, en jordad skärm som tar hand om jordfelsströmmar. Kabeln förses ytterst med en mekaniskt skyddande plastmantel av polyeten (PE). Avståndet mellan varje kabel är ca 100-250 mm.

En grävmaskin gräver ett schakt, eller kabeldike, som är ca 0,7 m djupt. Grävmaskinen står på sidan om kabeldiket när den gräver och lägger upp massorna på sidan. Kablar läggs sedan i kabeldiket på en skyddsfyllning som består av sandmaterial. Schaktet återfylls med skyddsmaterial och fyllnadsmassor och kabelmarkeringsband läggs ovanpå ledarna. Återfyllningen sker så att schaktet åter är i marknivå. Det är vanligt att återanvända massor men stora stenar tas först bort.

Vid anläggandet tas en arbetsyta på ca 10-15 m tillfälligt i anspråk. Efter att ledningen är markförlagd fylls kabelschaktet igen och marken återställs i möjligaste mån eller i samråd med respektive markägare.

En markkabel kräver generellt litet eller inget underhåll vid normal drift. En ca 4 m bred korridor ovanför ledningarna behöver hållas fri från träd. Detta för att rötter inte ska växa sig in mot kabelschaktet och för att en schaktmaskin ska kunna ta sig fram. Där ledningen är förlagd på jordbruksmark eller parallellt med vägar är vegetationen dock mycket begränsad vilket innebär att endast enstaka mindre träd kan behöva tas bort.

3.2 Lokalisering

I arbetet med att ta fram möjliga och genomförbara alternativ för planerad ledning har en inledande GIS-baserad studie genomförts (**G**eografiskt **I**nformations**s**ystem). I GIS-studien har data och information hämtats in från bl.a. myndigheter och kommun. Myndigheternas egna karttjänster har även använts i lokaliseringsarbetet. Som exempel kan nämnas *Skyddad natur, Länsstyrelsens webbgis, Skogens pärlor, Fornsök, VISS (Vatteninformationssystem Sverige), Artportalen* samt *Geodataportalen*. Befintlig bostadsbebyggelse samt aktuell markanvändning har beaktats.

Efter att flera korridorer tagits fram har dessa utvärderats utifrån påverkan, kostnad, genomförbarhet och lämplighet. I detta fall ledde utvärderingen till att ett huvudalternativ samt en alternativ sträckning studerades vidare, se karta i figur 3.

I mitten av januari genomfördes fältbesök och sträckningen för huvudalternativet samt alternativet besöktes. Efter fältbesöket justerades de båda sträckorna för att bättre anpassa till verkliga och nuvarande förhållanden, såsom ex. nya skogsvägar.

Efterföljande två kapitel redovisar ett huvudalternativ samt ett bortvalt alternativ.

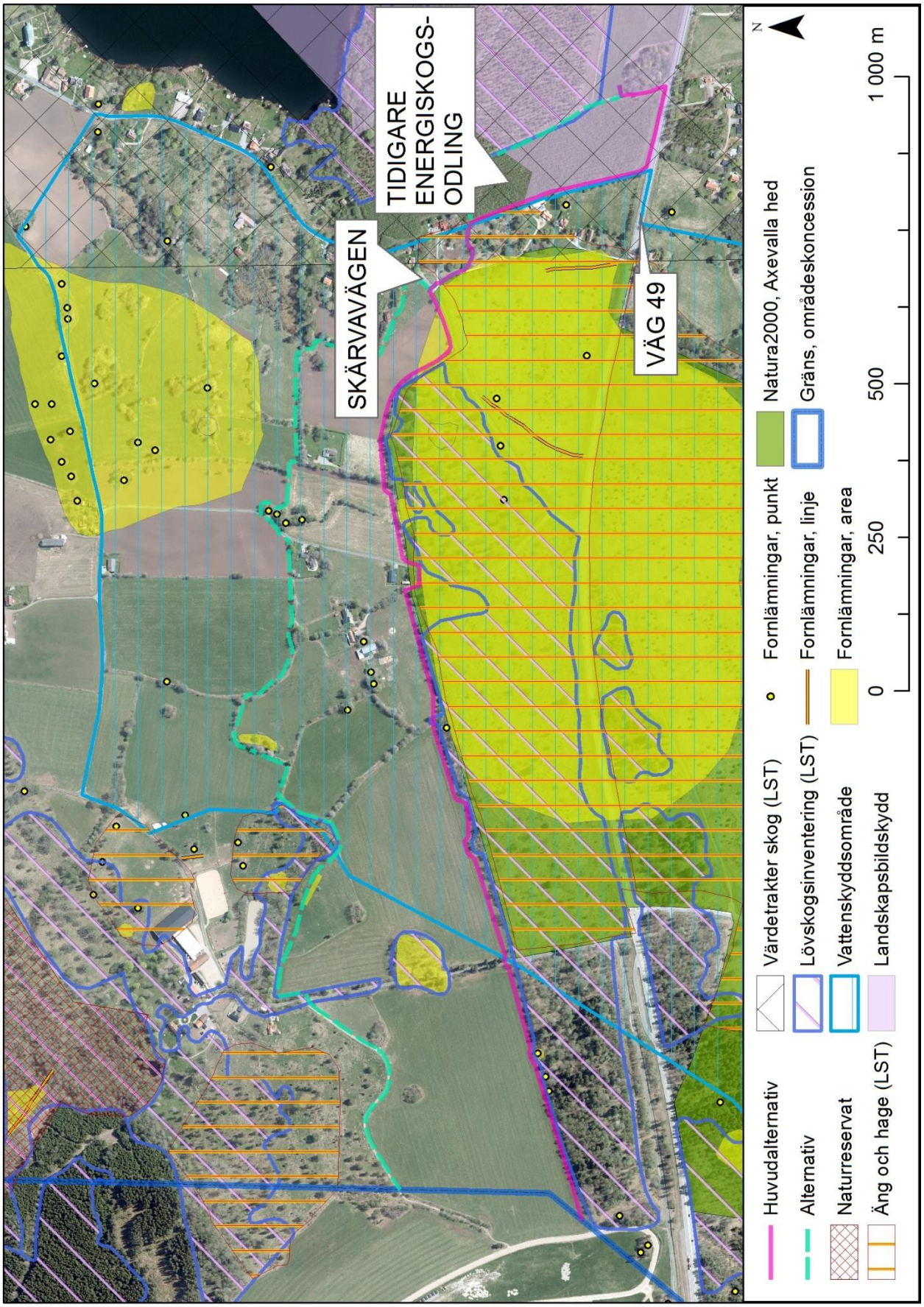

Figur 3 Karta över sträckorna med omgivande värdesobjekt.

3.2.1 Föreslaget alternativ (huvudalternativet)

Lokaliseringen för huvudalternativet sträcker sig mellan Vallebygdens Energis planerade station väster ut mot gränsen till Vattenfall Eldistributions koncessionsområde, belägen ca 200 m öster om Axevalla travbana. Från den planerade stationen sträcker sig huvudalternativet längs väg 49 för att sedan vika av norrut där den går parallellt med en tidigare energiskogsodling. På avstånd passerar sträckningen bostadshus och korsar sedan Skärvavägen. För resterande delen av sträckan består marken i stort av jordbruksmark. Sträckan är ca 2,3 km lång.

Berörda intresseområden och markanvändningen i området beskrivs vidare under kapitel 4.

3.2.2 Alternativ sträckning (bortvalt alternativ)

Den alternativa sträckningen är belägen norr om huvudalternativet, även den med start i Vallebygdens Energis planerade station fram till gränsen mot Vattenfall Eldistributions koncessionsområde. Sträckningen går öster om, och parallellt med energiskogsodlingen för att sedan gå ihop med huvudalternativet. Förbi bostadshusen och korsningen av Skärvavägen följs alternativet och huvudalternativet åt. Efter passagen av Skärvavägen följer alternativet befintliga fastighetsgränser, stenmurar och alléer på jordbruksmark. I området kring den västra delen av sträckan finns stall, ridhus och djurhagar. I den västra delen följer alternativet befintliga vägar. Sträckan är ca 2,6 km lång.

Vattenfall Eldistribution har efter utvärdering och jämförelse av de båda alternativen beslutat att inte gå vidare med den alternativa sträckan. Sträckan för det bortvalda alternativet är ca 300 m längre jämfört med huvudalternativet. En längre sträcka innebär ett högre markanspråk samt längre kablar som ska tillverkas och nyttjas för anslutningen. Övrig miljöpåverkan från det bortvalda alternativet bedöms likvärdig i jämförelse med huvudalternativet.

3.3 Rasering av befintliga ställverk

När Vallebygdens Energis nya ställverk byggs och Vattenfall Eldistributions nya anslutning realiseras kan Vattenfall Eldistributions 40/10 kV ställverk samt den gemensamt ägda stationen avvecklas och raseras, för lokalisering se figur 1.

3.4 Åtgärder för att undvika negativ miljöpåverkan

Negativ miljöpåverkan bedöms främst uppstå i samband med anläggningsarbetet. Ledningen förläggs i ett schakt som grävs av anläggningsmaskiner. Vid passage av ex. vägar, alléer och stenmurar ska styrd borrning eller tryckning av kabel utföras under passagerna. Vid arbete nära alléer och stora träd ska försiktighet vidtas för att undvika skador på grenar och rötter.

4 RÅDANDE FÖRHÅLLANDEN OCH FÖRUTSEDD MILJÖPÅVERKAN

I detta kapitel beskrivs rådande förhållanden och kända värden inom området som berör huvudalternativet. Här beskrivs även miljöns känslighet och bedömd påverkan.

4.1 Markanvändning, planer och naturresurser

Rådande förhållanden

Sträckningen för huvudalternativet präglas i nuläget av ett aktivt jordbruk, se figur 4. Sträckan passerar även Skärvavägen samt ett fåtal mindre vägar. I sträckans närhet finns djurhagar, stall och odling av energiskog. Huvudalternativet löper en kortare sträcka (ca 140 m) parallellt med väg 49.

Figur 4 Fotot visar det omgivande karakteristiska landskapet med stenmurar, jordbruk, bebyggelse och hästhagar.

Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk (3 kap 4 § Miljöbalken). I kommunens översiktsplan bedöms markerna i området norr om Axvall vara medelgod jordbruksmark (ÖP – Åker och skog, Skara kommun).

Även två utpekade fornlämningsmiljöer berörs; ”Skärvgata” från Skärv mot Höjentorp och F.d. Västgöta Regemente – ”Fyrkanten”, för beskrivning se kap. 4.3.1.

Känslighet

Axevalla hed ingår i ett område med särskilda riktlinjer (ÖP – 8+O-områden, Skara kommun). Inom området gäller restriktivitet mot ny bebyggelse förutsatt att det uppenbart inte kommer i konflikt med bevarandeintresset. I området med särskilda riktlinjer ingår även ett reservat för ombyggnad av väg 49. Reservatets norra gräns sträcker sig mot gränsen för Natura2000-området. Även kulturlandskapet Skålltorp-Skärv ingår som område i kommunens översiktsplan med särskilda riktlinjer. Området sträcker sig från Natura2000-områdets norra gräns ca 1,5 km norrut där även

omgivningarna runt Bysjön ingår. Nybebyggelse kan medges vid särskilda skäl och på sådant sätt att det inte innebär nämnvärd konflikt med de allmänna intressena.

Bedömd miljöpåverkan

Den planerade åtgärden bedöms inte strida mot intentionerna i gällande översiktsplan. Där ledningen förläggs i jordbruksmark förläggs dessa på sådant djup att det aktiva jordbruket inte begränsas.

4.1.1 Riksintressen enligt miljöbalken kap. 3

Områden som är av nationell betydelse kan pekas ut som område av riksintresse. Huvudalternativets sträckning berör tre olika kategorier utpekade som riksintresse; naturvård, kulturmiljövård och friluftsliv.

4.1.1.1 Riksintresse naturvård

Rådande förhållanden

Den östra delen av kabelsträckningen är belägen i den sydvästra delen inom riksintresseområde för naturvård benämnt ”Valle”, se figur 5. Naturvårdsområdet är 5607 ha stort. Värdeomdömet för ”Valle” beskriver ett välutvecklat kamelandskap där åskullar, åsar och sänkor dominerar. Inom området finns ett representativt äldre odlingslandskap med många mindre hagmarker, ängar och en enastående artrik flora. Axevalla hed ingår i riksintresseområdet och är en stor naturbetesmark med stor kontinuitet (Värdebeskrivningar riksintresse för naturvård, Länsstyrelsen Västra Götaland). Inom riksintresseområdet finns närings- och kalkrika sjöar och sänkor besitter en artrik vegetation.

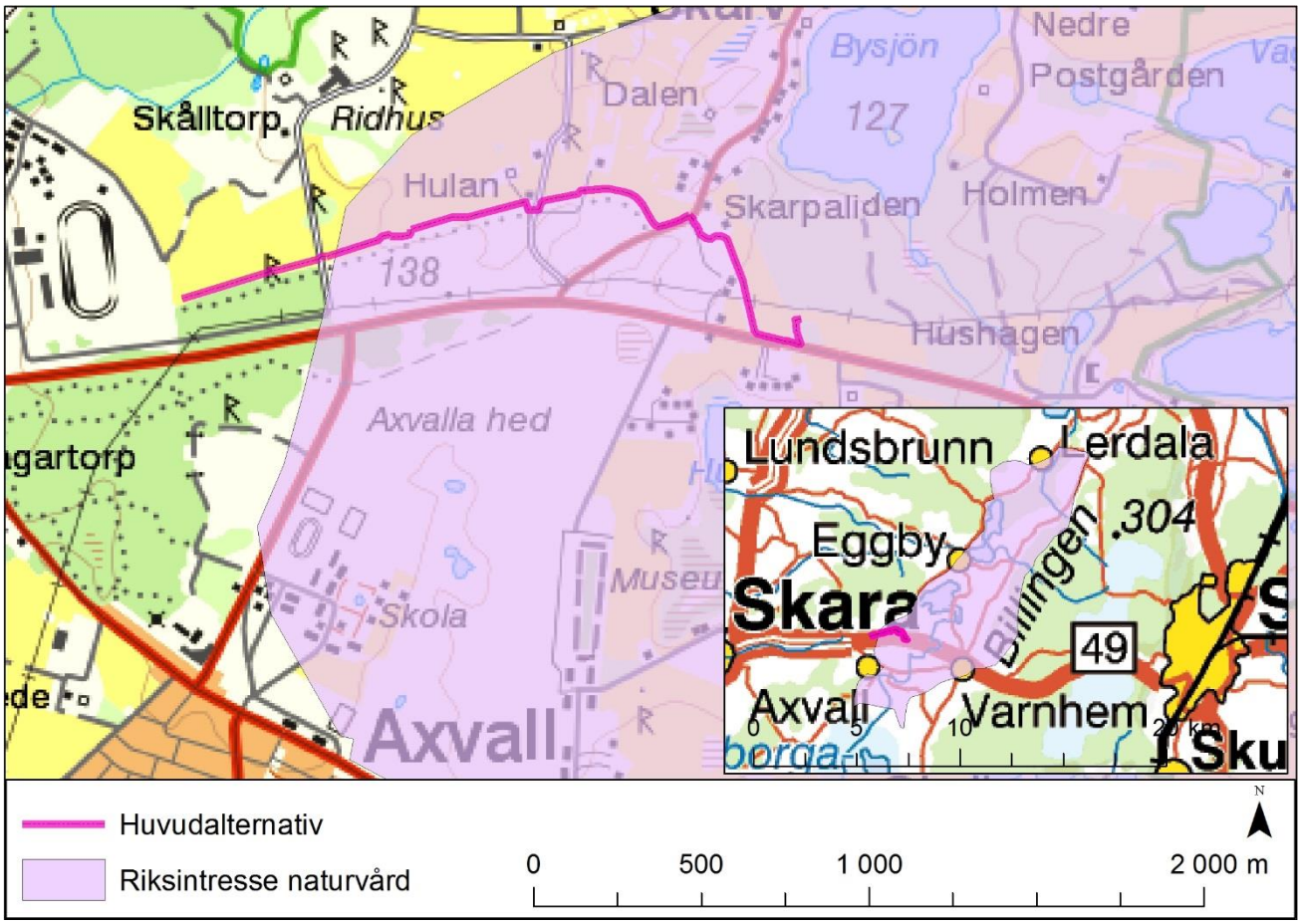

Figur 5 Riksintresse för naturvård.

Känslighet

Förutsättningar för bevarande är bland annat fortsatt åkerbruk och naturvårdsinriktad betning av naturbetesmarker. I områdets värdebeskrivning beskrivs att områdets värden kan påverkas negativt av bland annat vägdragningar, schaktning, andra markarbeten, borttagning av stenmurar eller avverkning och gallring.

Bedömd miljöpåverkan

Det aktiva jordbruket bedöms kunna bedrivas i nuvarande omfattning även efter den planerade åtgärden. Ingen avverkning av större träd krävs för anläggandet och vid passage av stenmurar utförs styrd borrning alternativt trycks kabel under stenmuren. I det fall skyddsåtgärder är aktuella att vidta tas beslut om lämplig lösning i samråd med länsstyrelsen.

Efter kabelförläggningen återställs marken i möjligaste mån. Kabeln kräver dock en trädfri korridor och träd tillåts inte växa upp på marken ovan kabeln. Den planerade kabelförläggningen bedöms inte påverka riksintresseområdets värden eller dess förutsättningar för bevarandet negativt.

4.1.1.2 Riksintresse kulturmiljövård

Rådande förhållanden

Huvudalternativet är beläget inom riksintresseområde för kulturmiljövården, se figur 6. I länsstyrelsens värdebeskrivning benämns det som ”Kambrosiluområdet”, delen i Bjärka, Eggby m.fl. I riksintresseområdet ingår fyra delar; Axevalla hed, Valle, Varnhem och Broddetorp/Bolum/Sätuna/Hornborga. Motivering för riksintresset pekar bland annat på områdets breda innehåll vilket ”speglar skeden i landets agrara och förindustriella landsbygdshistoria från stenålderskulturer till 1700- och 1800-talets agrara revolution” (Värdebeskrivning för riksintresse för kulturmiljövården i Västra Götalands län, Länsstyrelsen Västra Götaland).

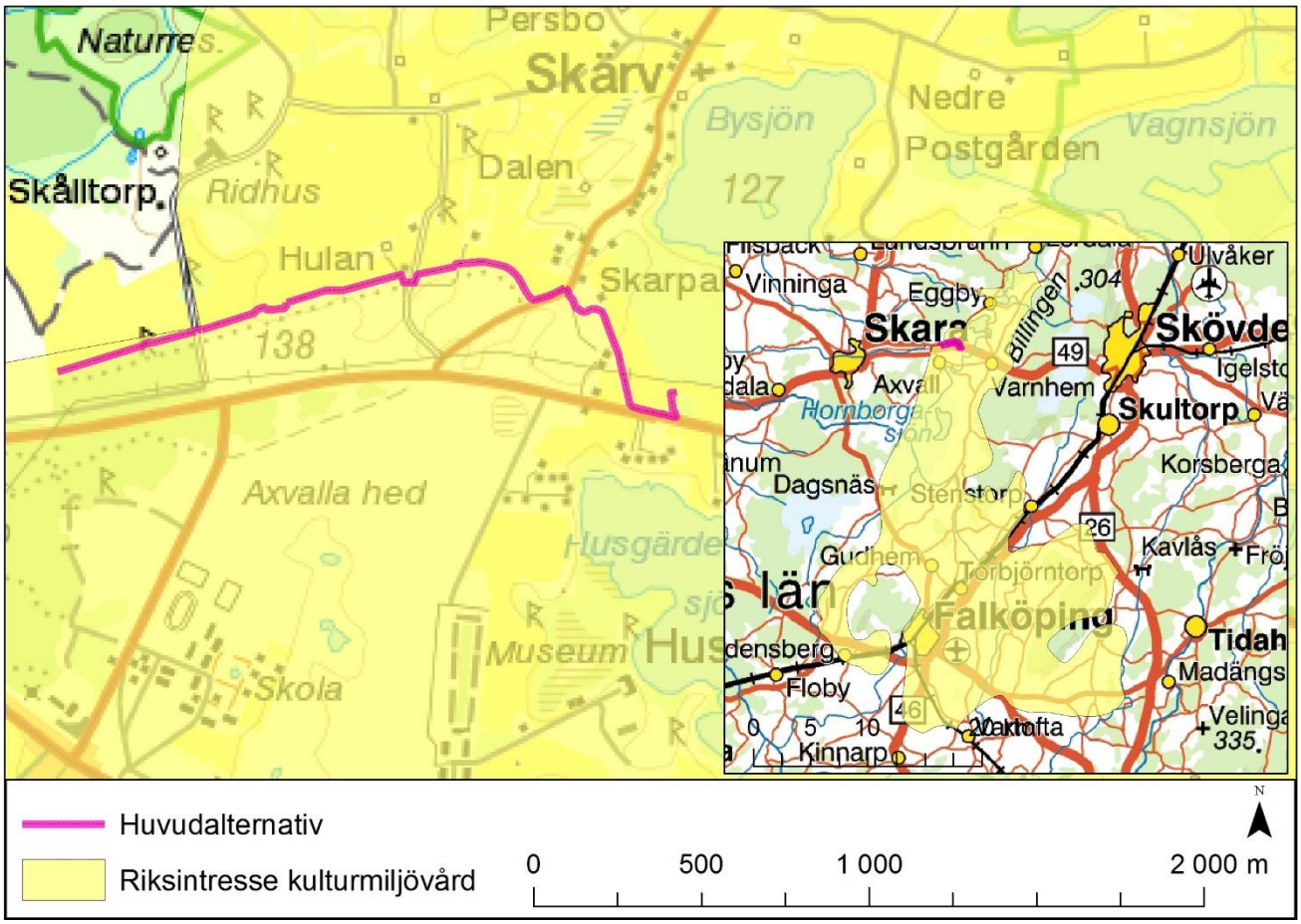

Figur 6 Riksintresse för kulturmiljövård.

Känslighet

Uttrycket för riksintresset består i värdefulla fornlämningsmiljöer från sten-, brons- och järnåldern. I Valleområdet är det bl.a. herrgårdslandskapet som ger uttryck för riksintresset. Området har höga pedagogiska och vetenskapliga värden som tydligt kan avläsas genom landskapets öppenhet och speciella topografiska egenskaper.

Bedömd miljöpåverkan

Ledningen kommer att förläggas i mark och blir därmed inte synligt i kulturlandskapet. Den planerade åtgärden kommer inte att påverka landskapets öppenhet eller de topografiska egenskaperna. Under anläggningstiden kan en tillfällig påverkan uppstå då schaktning sker. Efter anläggandet av ledningen kommer marken att återställas i möjligaste mån.

4.1.1.3 Riksintresse friluftsliv

Rådande förhållanden

Huvudalternativet för sträckningen är belägen inom riksintresseområde för friluftsliv benämnt ”Platålandskapet Billingen - delområde Valle”, se figur 7. Huvudkriterier enligt riksintresseområdets värdebeskrivning beskriver ett område med särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur- och/eller kulturmiljöer samt för friluftsaktiviteter och därmed berikande upplevelser. Av riksintresseområdets kärnvärden nämns en varierande natur med många sjöar och generellt god tillgänglighet. Varnhems klosterkyrka omnämns i samband med den rika kulturhistoria och området kan klassas som ett av de viktigaste i Sverige. Friluftsaktiviteter som enligt värdebeskrivningen utövas är bl.a. vandring, strövande, fågelskådning, ridning (Värdebeskrivning för riksintresseområde Platåbergslandskapet Billingen –delområde Valle, Länsstyrelsen Västra Götaland).

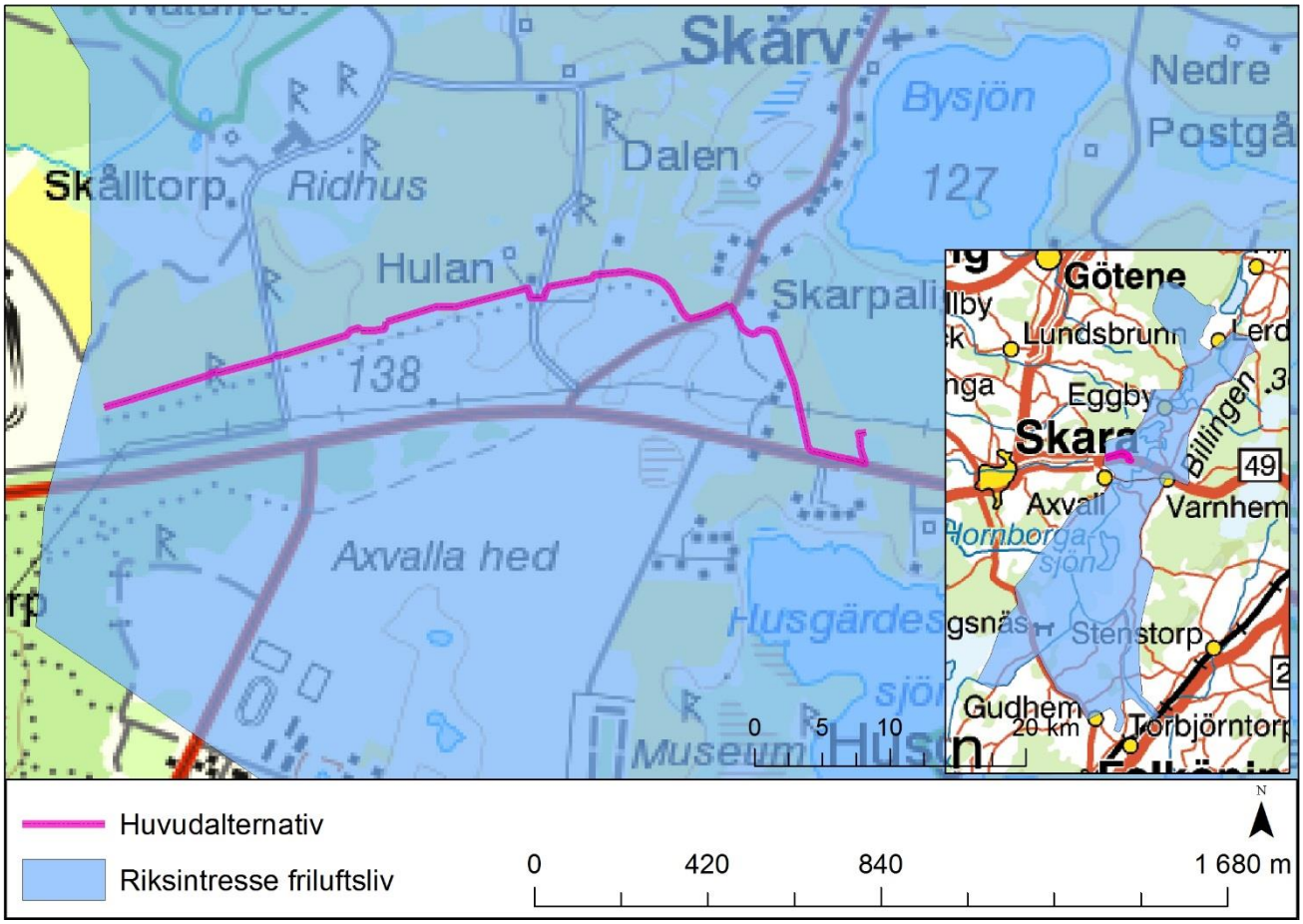

Figur 7 Riksintresse för friluftsliv.

Känslighet

Omfattande skogsavverkning i känsliga och exponerade delar kan skada upplevelsevärden. Lövträdsrika områden är extra känsliga för påverkan. Borttagning av åkerholmar, bebyggelse eller markarbeten i känsliga delar kan skada områdets värde. Vattenföretag och utsläpp kan missgynna friluftslivet.

Bedömd miljöpåverkan

Den planerade åtgärden bedöms inte begränsa tillgängligheten i området för huvudalternativet eller till omgivande besöksmål, ex. Natura2000-området ”Axevalla hed”. Under byggtiden kan dock en störning uppstå som tillfälligt begränsar tillgängligheten i området.

4.1.2 Riksintressen enligt miljöbalken kap. 4

Riksintressen enligt miljöbalkens 4 kap. omfattar större geografiska områden med natur- och kulturvärden.

4.1.2.1 Natura2000

Rådande förhållanden

Huvudalternativet sträcker sig parallellt med Natura2000-området Axevalla heds norra gräns, se figur 8. Axevalla hed är en stor och sammanhängande betesmark med representativa vegetationstyper. Betesgynnade kärlväxtarter och en rik svampflora finns i området. Prioriterade bevarandevärden för Axevalla hed består i enbusk- och silikatgräsmarker. Den östra delen av området norr om väg 49 var, fram till vägen byggdes, en del av betesmarken i söder. Detta område betas fortfarande tillsammans med den södra delen och är tillgängligt via en tunnel under vägen. Området i väster har varit igenvuxet under lång tid, men träd- och buskskiktet har gallrats och området betas åter. Det finns fortfarande en del träd och buskar som björk, tall, gran, rönn, sälg, fågelbär, en, nyponrosor och olvon. Floran är förhållandevis mager men representativ för vegetationstypen i området, rödvenhed. Här växer fårsvingel, kruståtel, ljung, vårbrodd, knägräs, prästkrage och bockrot. I vissa partier finns även flockfibbla, gullris och fyrkantig johannesört. Den för Skaraborg sällsynta stenmåran finns rapporterad för området. Ett smalt område längs den norra gränsen är ohävdat och ligger utanför betesfållan. Det går en större luftledning genom objektet.

Sträckningen för huvudalternativet är, undantaget en delsträcka, placerad utanför gränsen till Natura2000-området. Delsträckan kan ses i figur 9. Skälet till att huvudalternativet går in i Natura2000-området är att undvika befintlig bebyggelse och att minimera påverkan för närboende.

Känslighet

Natura2000-området bedöms kunna påverkas negativt av igenväxning och uteblivet betestryck. Även markexploatering såsom grävning, schaktning och andra verksamheter som kan skada markvegetationen nämns i områdets bevarandeplan.

Den mindre ytan, där sträckan går in i Natura2000-området, har besökts i fält och floran består av bl.a. gråbo, nässlor samt annan trivial växtlighet. Floran bedöms inte omfattas av bevarandearter enligt värdebeskrivningen för området. Mindre vägar avskiljer dessutom ytan från övriga Natura2000-området.

Bedömd miljöpåverkan

Ingen betydande påverkan bedöms uppstå på Natura2000-området i samband med den planerade åtgärden. Huvudalternativet är till största del beläget utanför gränsen för Axevalla hed. Där ledningen korsar gränsen för Natura2000 består markvegetationen av trivial växtlighet. I och med att en markkabel inte är synliga i landskapet bedöms inte heller någon indirekt påverkan uppstå.

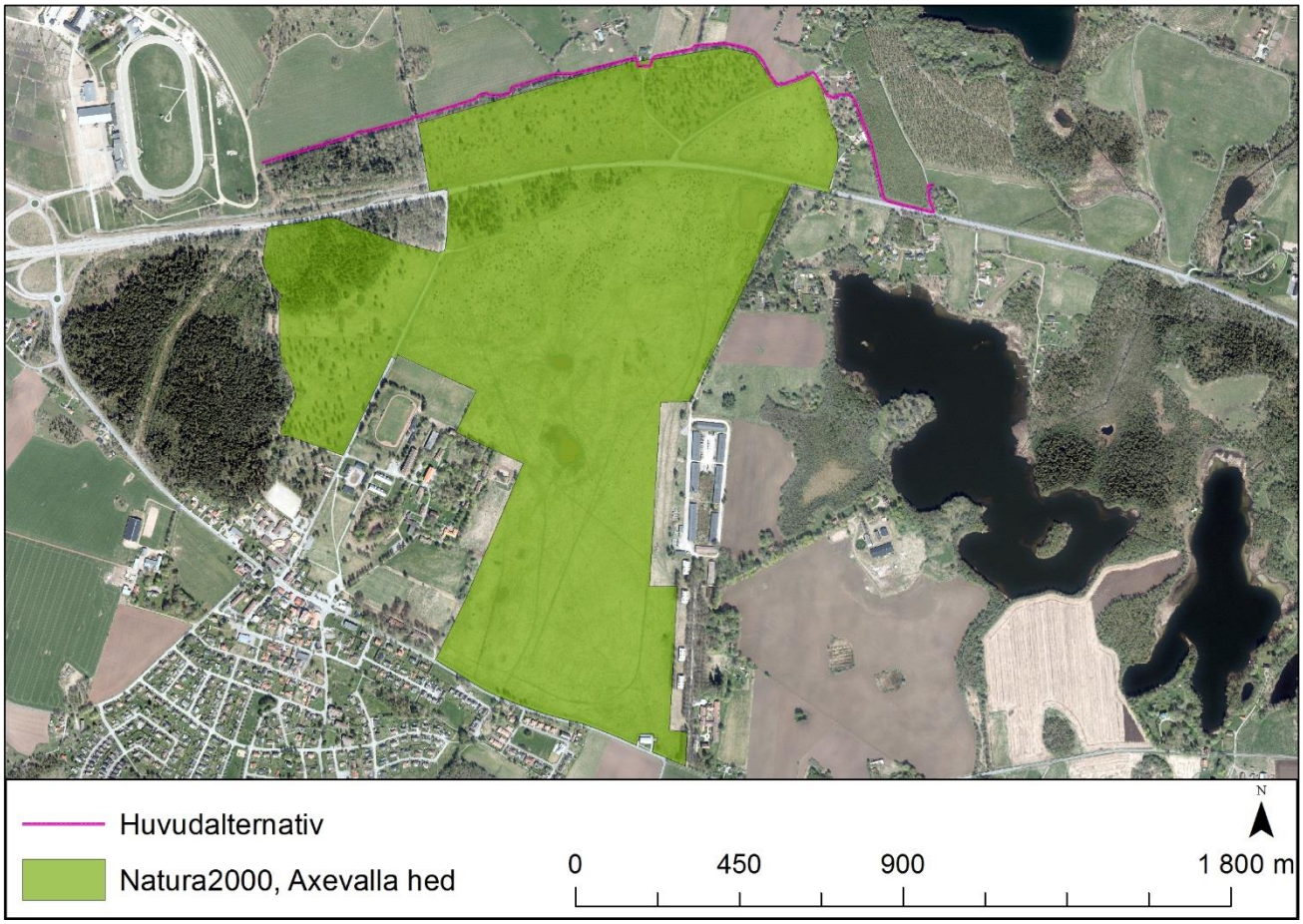

Figur 8 Natura2000-området Axevalla hed söder om sträckningen.

Figur 9 Lokaliseringen där huvudalternativet passerar gränsen för Natura2000-området Axevalla hed.

Figur 10 Naturbetesområdet som ingår i Natura2000-området Axevalla hed.

4.2 Naturmiljö

Marken öster om Skärvavägen består av en gräns mellan energiskogsplantering och bebyggelse. Energiskogsplanteringen är i nuläget avverkad. Marken består växtligheten bl.a. består av björk, sälg, hallon, en och något enstaka fruktträd. Väster om Skärvavägen går sträckningen över jordbruksmark som gränsar mot naturbetesmark, se figur 14. I nära anslutning till huvudalternativet finns träd som björk, gran, tall, rönn, fågelbär, sälg och en.

Området söder om huvudalternativet, se figur 3, ingår i länsstyrelsens lövskogsinventering benämnt ”Axevalla hed”. Objektet består av den glest trädbevuxna heden och lövskogen i väster som bildats när hagmarken har fått växa igen. På heden dominerar björk med inslag av asp, fågelbär och rönn. Buskskiktet är glest växande en och nypon. Den västliga skogen domineras även den av björk och asp med stort inslag av gran. Övriga förekommande träd är ask, ek, lönn, hägg, sälg och tall. Träden är medelålders med både yngre och äldre inslag. De största värdena ligger i hagmarksfloran – de trädanknutna naturvärdena är dock måttliga.

Mellan den planerade stationen och Skärvavägen kan avverkning av mindre träd och sly komma att ske, se figur 12. För att undvika att grova rötter växer in mot kabelschaktet kommer en korridor på ca 4 m hållas fri från träd under driftskedet.

Figur 11 Sträckningen förbi energiskogsplanteringen.

Figur 12 Naturmiljön öster om Skärvavägen.

Figur 13 Brosklav.

Figur 14 Naturmiljön väster om Skärvavägen.

4.2.1 Biotopskyddade områden

Biotopskyddsområde är en skyddsform som kan användas för små mark- och vattenområden, så kallade biotoper. Det handlar om områden som på grund av sina särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter. Biotoperna är också viktiga för vanligare arter, samt för omväxling i landskapet.

4.2.1.1 Stenmur i jordbruksmark

Rådande förhållanden

Parallellt utmed sträckan för den planerade ledningen, väster om Skärvavägen (väg 2747), sträcker sig en stenmur, se figur 15. Stenmuren går mellan jordbruksmark och området söder om huvudalternativet som delvis ingår i Natura 2000-området ”Valle”. Sträckan korsar även två tvärgående stenmurar.

Känslighet

Stenmurar i jordbruksmark omfattas av ett generellt biotopskydd och innehar höga naturvärden. Stenmurar är en viktig funktion i ekosystemet genom den variation de skapar i jordbrukslandskapet. De utgör livsmiljöer, tillflyktsorter och spridningsvägar för flera av jordbrukslandskapets växt- och djurarter bland till exempel lavar, mossor, grod- och kräldjur, insekter, spindlar, fåglar och smådäggdjur. Flera av dessa arter var tidigare betydligt vanligare, men återfinns nu ofta endast i anslutning till jordbrukslandskapets småbiotoper (Stenmurar i jordbruksmark, Naturvårdsverket). I landskapet där åtgärden planeras återfinns flera biotopskyddade stenmurar som avgränsar jordbruksmarken.

Bedömd miljöpåverkan

Där huvudalternativet passerar stenmurar anläggs ledningen med s.k. styrd borrning alternativt trycks ledningen under murarna. Ingen påverkan bedöms uppstå.

Figur 15 Stenmur parallellt med huvudalternativet.

4.2.1.2 Alléer

Rådande förhållanden

Huvudalternativet korsar både alléer i stenmur och väg. Alléer omfattas, liksom stenmurar, av det generella biotopskyddet. En allé kännetecknas av planterade lövträd i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd. Träden kan vara placerade längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd. I sträckans omgivning är det vanligt med träd i eller i anslutning till stenmurar vilka bildar alléer, ofta i gränsen mellan jordbruksmarker.

Känslighet

Naturmiljön i en allé kan skadas av avverkning, utbyte eller plantering av främmande trädinslag. Naturmiljön kan även skadas vid ledningsdragning i och intill allén, samt underhållsarbeten på ledningar, om det sker inom det område där trädens rötter finns.

Bedömd miljöpåverkan

Vid passage genom alléer passerar huvudalternativet på sådant avstånd från större träd att dess rotsystem inte bedöms påverkas. Träd som ingår i alléer ska skyddas från maskinell påverkan vid underhåll och etablering. Inga träd i alléer kommer att avverkas. Ingen betydande påverkan bedöms uppstå.

4.2.2 Skyddsvärda arter

Rådande förhållanden

Antal rödlistade arter i området (ca 200 m på ömse sidor om huvudalternativet) är 4 st. (Artportalen, 2018). Arterna är Ask, Skogsalm, Scharlakansvaxskivling och Almlav.

Känslighet

Både Ask och Skogsalm är vanligt förekommande i Sverige men rödlistade pga. att de snabbt minskat i antal. Scharlakansvaxskivling var förr vanligt förekommande men som minskat betydligt i takt med att gamla betes- och slåttermarker försvunnit. Almlav påträffas i flera olika typer av ädellövträdsmiljöer och populationsminskningen kan delvis kopplas till avverkning av lövträdsalléer.

Bedömd miljöpåverkan

Ingen avverkning av de rödlistade arterna Ask och Skogsalm krävs och de bedöms inte heller bli påverkade av den planerade åtgärden. Fyndighet av Scharlakansvaxskivling finns enligt Artportalen på naturbetesmarken lokaliserad till söder om huvudalternativet och bedöms inte påverkas av den planerade ledningen. Inga ädellövträdsmiljöer ska avverkas och den rödlistade arten Almlav bedöms inte påverkas av ledningen.

4.3 Kulturmiljö

Sträckningen för huvudalternativet är i sin helhet belägen inom riksintresse för kulturmiljövården och består i ett kulturlandskap med en rik agrar historia. Riksintresseområdet beskrivs som ett av landets tidigaste jordbruksområden med en dokumenterad jordbruksnäring sedan stenåldern (Beskrivning av kulturmiljöer, regionindelning, Länsstyrelsen Västra Götaland).

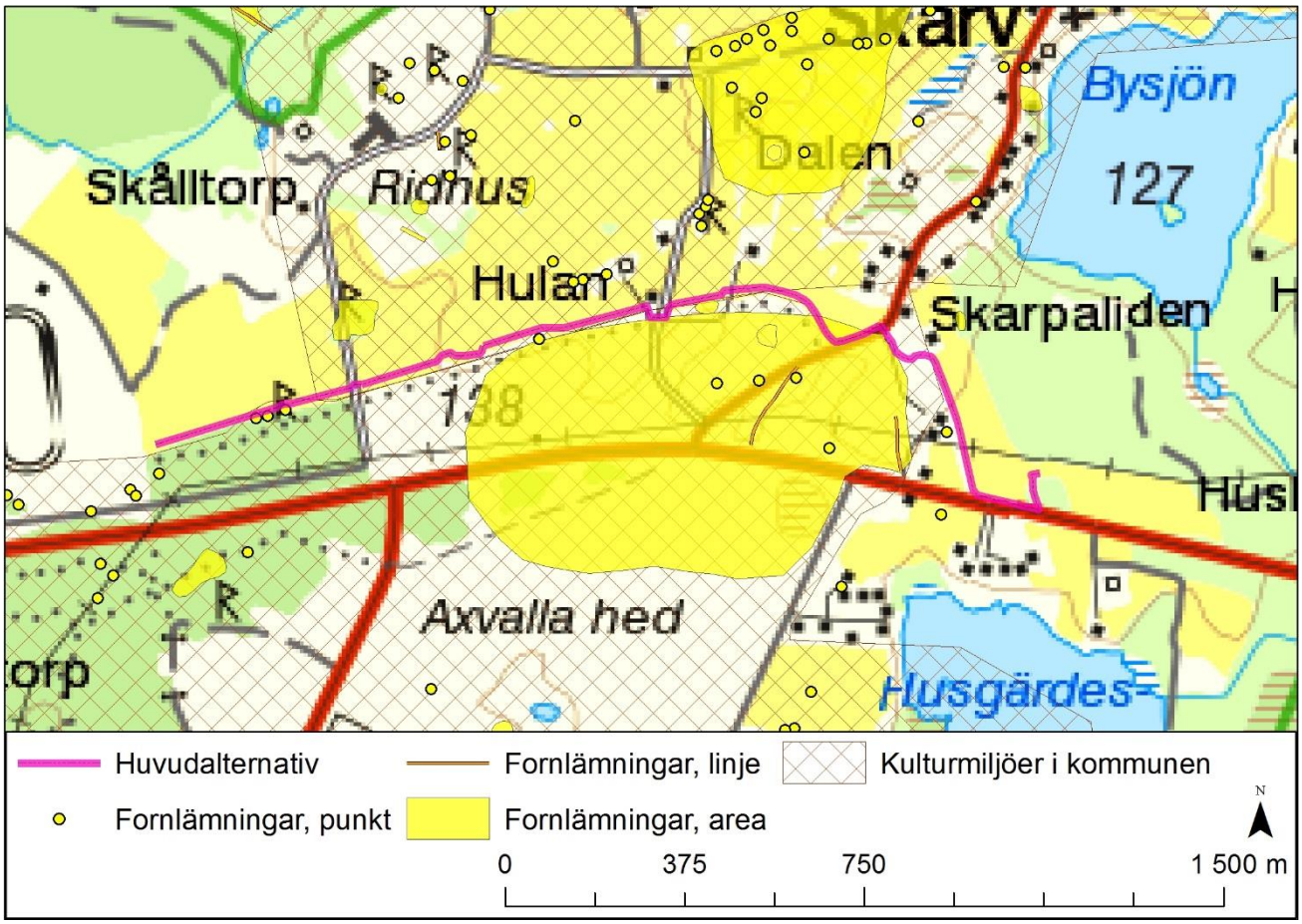

Figur 16 Fornlämningar samt utpekade kulturmiljöer i kommunen.

Figur 17 Vy (mot Bysjön) över jordbrukslandskapet.

4.3.1 Fornlämningsmiljöer utpekade i kommunens översiktsplan

Rådande förhållanden

Huvudalternativet är beläget just i gränsen mellan två fornlämningsområden, utpekade som kulturmiljöer i kommunen; ”Skärvgata” från Skärv mot Höjentorp och F.d. Västgöta Regemente – ”Fyrkanten”, se figur 16. Kulturmiljöerna består av agrara lämningar, gravar, bebyggelselämningar och befästningsanläggningar.

”Skärvgata” från Skärv mot Höjentorp omfattar den gamla odlingsbygden i anslutning till den medeltida kyrkbyn. Förutom talrika förhistoriska lämningar finns rester av ett ålderdomligt odlingslandskap i kombination med bebyggelserester husgrunder, källare och brunnar. Området ligger i det kuperade kamelandskapet med åsryggar och småsjöar som karakteriserar Valle härad väster om Billingen. De förhistoriska lämningarna består av gravar från skilda tider.

F.d. Västgöta Regemente – ”Fyrkanten” sträcker sig i nord-sydlig riktning från länsväg 49 till gamla Skövdevägen genom Axvalls samhälle, samt i öst-västlig riktning från Skaraborgs Regemente till den s.k. “kilometervägen” väster om Fyrkanten. Området omfattar den gamla exercisplatsen Axevalla hed. Det innehåller lämningarna efter det medeltida slottet Axevalla hus med befästningsanläggningar även norr och söder om slottet samt en del fornlämningar.

Skärvavägen är utpekad som en kulturhistoriskt värdefull väg av klass 3.

Känslighet

I områdena är kulturhistoriskt värdefulla bebyggelseområden samt enskilda byggnader värdefulla. I detta ingår även jordbruksanläggningar och andra industriella anläggningar. Även stengärdesgårdar, alléer, åkerholmar, odlingsrösen m.m. har mycket stor betydelse för dessa miljöer.

Skärvavägen med klassificering 3 (högt värde), där klass 1 är högsta klass, bedöms ha utrymme för förändringar och vara mindre känslig (ÖP – Kulturmiljö, Skara kommun).

Bedömd miljöpåverkan

Ingen påverkan bedöms uppstå på fornlämningsmiljöerna eller på Skärvavägen.

4.3.2 Fornlämningar

Rådande förhållanden

Utmed sträckan förekommer flera kända fornlämningar, se figur 16. Inom 100 m från huvudalternativets mittlinje finns 17 fornlämningsobjekt vilka kan ses i tabell nedan.

RAÄ-nummer	Antikvarisk bedömning	Lämningstyp	Avstånd till ledningen
Skärv 121:1	Fornlämning	Stensättning	Ca 84 m
Skärv 122:1	Fornlämning	Stensättning	Ca 25 m
Skärv 19:1	Fornlämning	Stensättning	Ca 61 m
Skärv 109:1	Fornlämning	Stensättning	Ca 87 m
Skärv 39:1	Fornlämning	Stensättning	Ca 85 m
Skärv 28:2	Fornlämning	Stensättning	Ca 10 m
Skärv 28:4	Fornlämning	Hällristning	Ca 13 m
Skärv 109:2	Övrig kulturhistorisk lämning	Stensättning	Ca 88 m
Skärv 28:1	Fornlämning	Stensättning	Ca 12 m
Skärv 37:1	Fornlämning	Stensättning	Ca 21 m
Skärv 132:1	Övrig kulturhistorisk lämning	Fossil åker	Ca 81 m
Skärv 137	Bevakningsobjekt	Område med fossil åkermark	0 m
Skärv 28:3	Fornlämning	Stenkammargrav	Ca 5 m
Skärv 29:1	Fornlämning	Gravfält	Ca 95 m
Skärv 134:1	Övrig kulturhistorisk lämning	Fossil åker	Ca 5 m
Skärv 65:1	Övrig kulturhistorisk lämning	Fossil åker	Ca 75 m
Skärv 138	Bevakningsobjekt	Färdväg	Ca 91 m

Känslighet

Fornlämningar är skyddade enligt kulturminneslagen. Enligt denna lag är det förbjudet att utan tillstånd ”rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning”. Skyddet omfattar även ett omgivande så kallat ”fornlämningsområde”.

Där huvudalternativet sträcker sig nära kända fornlämningar är lämningarna koncentrerade till den stenmur som löper parallellt med huvudalternativet. Den planerade åtgärden kommer inte att beröra den fornlämningstäta mark söder om åkermarken.

Huvudalternativet korsar gränsen för objektet Skärv 137 där det är beläget på påverkad, brukad åkermark. Objektet är ett bevakningsobjekt med en osäker antikvarisk bedömning.

Bedömd miljöpåverkan

Skulle okända lämningar påträffas under anläggningsarbetet avbryts arbetet tillfälligt och lämningen markeras varefter det rapporteras till länsstyrelsen.

Ingen påverkan bedöms uppstå på kända fornlämningar.

Figur 18 Informationsskylt för stensättning belägen söder om huvudalternativet.

4.4 Friluftsliv

Rådande förhållanden

I huvudalternativets närhet bedrivs aktiviteter såsom ridning, vandring samt aktiviteter kopplat till natur- och kulturvärden. I området norr om sträckningen finns motionsspår/vandringsled.

Känslighet

Se beskrivning under riksintresse friluftsliv, kap. 4.1.1.3.

Bedömd miljöpåverkan

Den planerade åtgärden bedöms inte medföra negativa effekter eller begränsa möjligheterna att utöva friluftsaktiviteter i området. Under byggtiden kan störningar uppstå som tillfälligt begränsar tillgängligheten i området.

4.5 Landskapsbild

Rådande förhållanden

Den östra delen av sträckningen berör område med landskapsbildskydd, benämnt ”Valle”, se figur 19. Områden med landskapsbildskydd bildades av Länsstyrelsen före lagändringen 1974, med stöd av 19 § i naturvårdslagen.

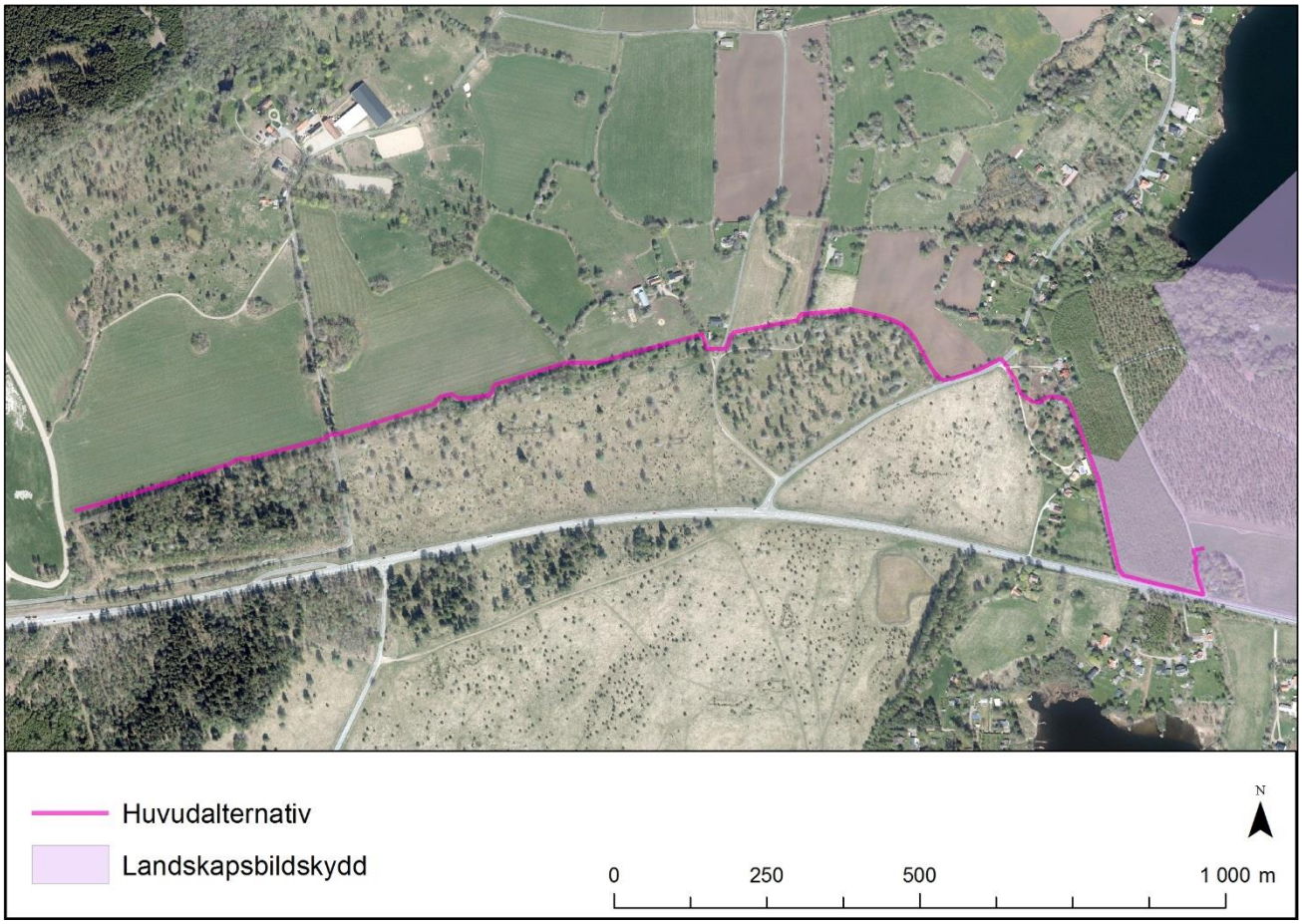

Figur 19 Område med landskapsbildskydd.

Känslighet

För varje landskapsbildskyddsområde finns ett beslut med föreskrifter. Föreskrifterna kan variera men innebär att det krävs tillstånd för att utföra vissa åtgärder som kan ha negativ effekt på landskapsbilden.

Området ”Valle” är ett småbrutet, traditionellt bebyggt odlingslandskap. I de särskilda föreskrifterna för området beskriver att icke tillåtna arbeten/åtgärder inte får utföras utan länsstyrelsens tillstånd. Exempel på icke tillåtna arbeten är framdragning av luftledning, ny täkt, upplag, utfyllning eller tippning utom för skogs- eller jordbrukets behov (Förskrifter till skydd för landskapsbilden i Valleomårdet, Länsstyrelsen).

Bedömd miljöpåverkan

Markarbeten i samband med anläggandet av den planerade ledningen bedöms inte falla inom de icke tillåtna åtgärderna inom området. Markförlagda kablar bedöms visuellt inte påverka landskapsbilden.

4.6 Boendemiljö

Inom 25 m från huvudalternativets sträckning finns 2 byggnader.

Fastighetsbeteckning	Avstånd till kraftledning	Kommentar
Skärvs-Attorp 4:2	Ca 6 m	Garage/förrådsbyggnad (ej huvudbyggnad)
Skärvs-Hulan 1:2	Ca 20 m	

Viss påverkan, i form av buller och minskad vegetation, kan i samband med anläggningsarbetet tillfälligt uppstå på närliggande bostäder. Under driftsfasen bedöms ingen påverkan uppstå på boendemiljön.

4.6.1 Elektromagnetiska fält

Elektromagnetiska fält används som ett samlingsnamn för elektriska och magnetiska fält. Dessa fält uppkommer tex. vid generering, överföring och användning av el. Fälten finns överallt i vår miljö, både ute i samhället och i våra hem, och härstammar bl.a. från kraftledningar och elapparater.

För kraftledningar är det spänningsskillnaden mellan fasledare och mark som ger upphov till det elektriska fältet kring ledningen. Det elektriska fältet brukar mätas i enheten kilovolt per meter (kV/m). Elektriska fält av någon storlek finns praktiskt taget bara kring högspänningsanläggningar. Fältet avskärmas lätt av t.ex. växter och byggnadsmaterial. Av det skälet fås i princip inget elektriskt fält inomhus härstammande från elanläggningar utanför huset. Det elektriska fältet anses därför inte vara relevant att redovisa.

Magnetiska fält mäts i enheten mikrotesla (µT). Fälten alstras av den ström som flyter i ledningen och varierar med strömmens variation. Den resulterande fältstyrkan beror förutom på strömmens storlek även på ledningarnas inbördes placering och avståndet emellan dem. Magnetfältet avtar normalt med kvadraten på avståndet till ledningen men avskärmas inte av normala byggnadsmaterial. I hus nära kraftledningar är mot den bakgrunden ofta magnetfälten högre än vad som är vanligt i övrigt.

Människan är anpassad till att leva med jordens magnetfält, vilket är ett statiskt fält dvs det varierar inte över tiden. De magnetfält som skapas kring elektriska anläggningar avsedda för växelström alstrar däremot ett fält som varierar med samma frekvens som strömmen. Så vitt man vet påverkas inte människan av statiska fält i nivå med jordens. Däremot skapar ett varierande magnetfält svaga elektriska strömmar i kroppen.

I Sverige är det Strålsäkerhetsmyndigheten, som är ansvarig myndighet för dessa frågor. På deras hemsida finns bl.a. deras allmänna råd om begränsning av allmänhetens exponering för elektromagnetiska fält, www.stralsakerhetsmyndigheten.se

Trots mångårig forskning runt om i världen finns ännu inga säkra, entydiga resultat som visar om växlande magnetfält påverkar oss människor negativt. Mot bakgrund av detta bedöms inte EMF ha betydande miljöeffekt.

Det vetenskapliga underlaget anses fortfarande inte tillräckligt gediget för att man ska kunna sätta ett gränsvärde. I stället har fem myndigheter Arbetsmiljöverket, Boverket, Elsäkerhetsverket, Socialstyrelsen och Strålsäkerhetsmyndigheten tagit fram en vägledning för beslutsfattare som rekommenderar följande:

- Sträva efter att utforma eller placera nya kraftledningar och andra elektriska anläggningar så att exponering för magnetfält begränsas.
- Undvika att placera nya bostäder, skolor och förskolor nära elanläggningar som ger förhöjda magnetfält.
- Sträva efter att begränsa fält som starkt avviker från vad som kan anses normalt i hem, skolor, förskolor respektive aktuella arbetsmiljöer.

Vattenfall Eldistribution ska i sitt agerande följa denna av myndigheterna formulerade försiktighetsprincip.

För markkablar på aktuell spänningsnivå (11 kV) är inbördes avstånd mellan faserna små vilket betyder att magnetfältets spridning är mycket liten. Byggnader och bostäder i huvudalternativets närhet bedöms inte få förhöjda magnetfältsvärden.

4.7 Vatten

Rådande förhållanden

Sträckningen för huvudalternativet berör en vattenförekomst (dricksvattenförsörjning) med namn ”Magasingrupp Rösjön Hornborga Valle Timmersdala” med utmärkta eller ovanligt goda uttagsmöjligheter i bästa del av grundvattenmagasinet (VISS, Länsstyrelsen). Inom vattenförekomsten finns även ett vattenskyddsområde, Skara reservvattentäkt i Axvall. Huvudalternativet berör vattenskyddszonen, se figur 20, och är inom sin helhet belägen inom område med förbud mot markavvattning vilket gäller inom hela Västra Götaland.

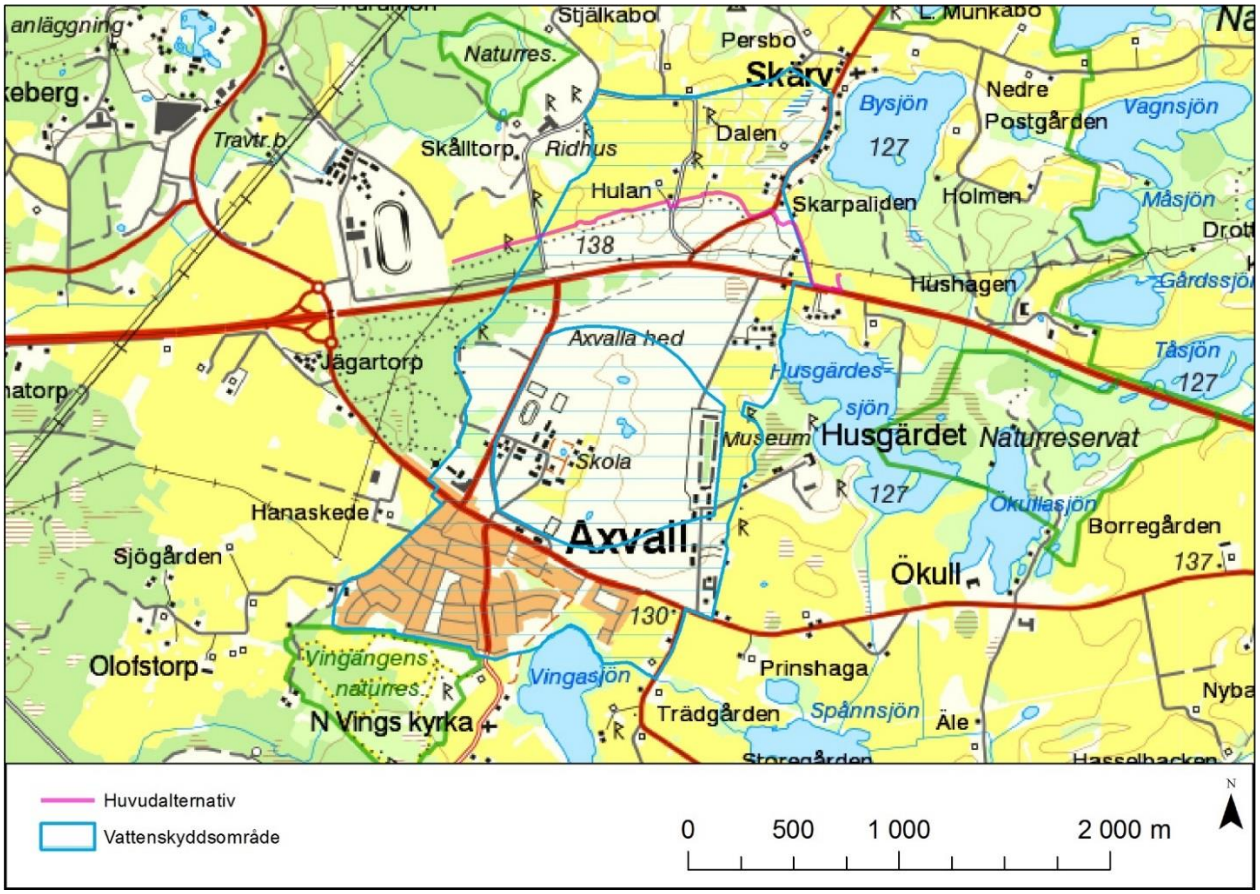

Figur 20 Vattenskyddsområdet i Axvall.

Figur 21 Vattenskyddsområdet i Axvall.

Känslighet

Vattenskyddsområdets tertiära zon (yttersta zonen) berörs av huvudalternativet vars syfte är att skydda vattentäkten mot mark- och vattennyttjande som på längre sikt kan skada reservvattentäkten. I den tertiära zonen är risken för påverkan på vattenförekomsten något mindre och har ofta mindre omfattande restriktioner. Restriktionerna kan handla om ändrad markanvändning.

Bedömd miljöpåverkan

Ingen avvattning eller dränering krävs i samband med den planerade åtgärden. Den planerade åtgärden bedöms inte heller påverka grundvattnet eller dess kvalité.

4.8 Överensstämmelse med miljöbalken

I kapitlet redovisas hur den planerade åtgärden överensstämmer med miljöbalkens regler.

4.8.1 Allmänna hänsynsregler

Kap. 2 miljöbalken beskriver allmänna hänsynsregler som ska efterföljas. Under planerings- och lokaliseringsarbetet har kunskap om området och verksamhetens omfattning inhämtats för att skydda människors och miljön mot olägenhet eller skada. Skyddsåtgärder och försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Vattenfall Eldistribution avser att använda bästa, tillgängliga teknik.

Valet av plats för huvudalternativet bedöms utifrån befintliga värden, total längd och anslutningsförutsättning vara lämplig för ändamålet.

4.8.2 Miljömål

Det svenska miljömålssystemet är uppdelat på 1 generationsmål, 16 miljökvalitetsmål och 24 etappmål (Miljömål.se). Generationsmålet är ett övergripande inriktningsmål för miljöpolitiken som vägleder miljöarbetet för att nästa generation ska ha ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i miljön som dagens och framtidens miljöarbete ska resultera i. De 24 etappmålen är till för att hjälpa till att nå generationsmålet och några av miljökvalitetsmålen. Tillsammans ska dessa visa vägen för vår strävan att nå en miljömässigt hållbar samhällsutveckling.

Den planerade åtgärden bedöms beröra miljömålen:

- Säker strålmiljö,
- Ett rikt odlingslandskap,
- God bebyggd miljö,
- Ett rikt växt- och djurliv.

Den planerade ledningen ger upphov till elektromagnetiska fält men på sådan låg nivå att ingen effekt på människors hälsa eller den biologiska mångfalden bedöms uppstå.

Huvudalternativet berör jordbruksmark samt landskap med kulturmiljövärden. Ledningen kommer förläggas på sådant djup att påverkan på det aktiva jordbruket endast sker tillfälligt under anläggningsfasen. De kulturmiljövärden som finns i huvudalternativets omgivning består till stor del i läsbarheten av landskapet vilket inte påverkas av en markförlagd kabel.

Genom att Vattenfall Eldistribution nyttjar den planerade transformatorstationen behöver andra ledningar och stationer inte förnyas. Lokaliseringen av planerad ledning är anpassad till befintlig bebyggelse samt natur- och kulturvärden i området.

Huvudalternativet berör riksintresseområde för naturvård samt kulturmiljövård men bedöms inte påverka den biologiska mångfalden på ett negativt sätt. Ovan planerad ledning kommer röjning av sly ske vilket kan påverka arters lokala livsmiljö. Arter bedöms dock kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation.

4.8.3 Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999. Enligt 5 kap. miljöbalken ska en miljökvalitetsnorm ange de föroreningsnivåer eller störningsnivåer som människor kan utsättas för utan fara för olägenheter av betydelse eller som miljön eller naturen kan belastas med utan fara för påtagliga olägenheter. Det finns olika typer av miljökvalitetsnormer med olika rättsverkan. En miljökvalitetsnorm kan till exempel gälla högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark eller vatten. Miljökvalitetsnormer kan gälla för hela landet eller för ett geografiskt område till exempel ett län eller en kommun. Utgångspunkten för en norm är kunskaper om vad människan och naturen tål. Normerna kan även ses som ett styrmedel för att på sikt nå tidigare nämnda miljökvalitetsmål. De flesta av miljökvalitetsnormerna baseras på krav i olika direktiv inom EU. I dag finns det miljökvalitetsnormer för

- föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477)
- vattenmiljökvalitet i grund- och ytvatten (SFS 2004:660)
- vattenmiljökvalitet i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) (Berörs inte av planerad verksamhet.)
- omgivningsbuller (SFS 2004:675).

I byggfasen kommer anläggningsmaskiner att nyttjas vilka påverkar miljökvalitetsnormerna avseende luft och omgivningsbuller. Utsläppen och höjningen av omgivningsbuller sker under en begränsad tid och är förhållandevis låga.

Huvudalternativet berör en grundvattenförekomst ” Magasingrupp Rösjön Hornborga Valle Timmersdala”. Vattenförekomsten har god kemisk grundvattenstatus samt god kvantitativ status (VISS, Länsstyrelsen). Den planerade åtgärden bedöms inte påverka vattenförekomstens status enligt miljökvalitetsnormerna.

5 SÖKANDES BEDÖMNING AVSEENDE BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Den planerade förläggningen av 11 kV-ledningen, medför påverkan som främst är begränsad till byggtiden. Den planerade åtgärden utförs på ett sådant sätt att betydande påverkan inte bedöms uppkomma på naturvärden, boendemiljö, friluftsliv eller kulturmiljön inom sträckningen. I de fall skyddsåtgärder är aktuella att vidta tas beslut om lämplig lösning i samråd med länsstyrelsen.

Med ovanstående motivering som grund gör sökande bedömningen att åtgärden **inte** innebär betydande miljöpåverkan.